

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A
POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU
EDUCAȚIE MUZICALĂ
ȘI
EDUCAȚIE MUZICALĂ SPECIALIZATĂ**

**- București -
2020**

Notă de prezentare

Programa de față se adresează absolvenților instituțiilor de învățământ superior artistic care vor desfășura activități didactice în cadrul ariei curriculare arte – disciplina educație muzicală din învățământul de cultură generală și disciplinele din cadrul educației muzicale specializate din învățământul vocațional cu profil artistic, specializarea muzică, după cum urmează: ansambluri vocale și instrumentale, artă vocală (canto clasic și canto popular), muzică instrumentală (vioară, violă, violoncel, contrabas, chitară, harpă, flaut, oboi, clarinet, saxofon, fagot, trompetă, corn, trombon, tubă), studii muzicale teoretice (teoria muzicii, forme și genuri muzicale, armonie, contrapunct, elemente de folclor), muzica de jazz-muzica ușoară/divertisment, corepetiție.

La elaborarea programei au fost luate în considerare documentele reglatoare din domeniul curricular, armonizarea cu nivelul de formare continuă din cadrul departamentelor de pregătire didactică și de specialitate din cadrul universităților și facultăților de artă și nu în ultimul rând, opiniile unor profesori cu o bogată experiență didactică și artistică.

Datorită caracterului preponderent practic al disciplinelor artistice, profesorul trebuie să facă demonstrația că are capacitatea de a parcurge procesul instructiv-educativ la un nivel artistic convingător; de aceea, cadrele didactice care vor predă discipline din cadrul educației muzicale specializate susțin înaintea probei scrise și o probă practică în specialitatea pentru care s-au pregătit conform Metodologiei de concurs și a Centralizatorului pe specialități. Astfel, examenul pentru ocuparea posturilor vacante din învățământul preuniversitar constă în susținerea a două probe:

- a) probă practică (conform anexei la Metodologia de mobilitate a personalului didactic și a Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările);
- b) probă scrisă compusă din disciplinele prezentate la începutul fiecăreia dintre cele două specializări, respectiv Educație muzicală și Educație muzicală specializată.

Prezenta programă are în vedere:

- aprofundarea pregătirii de specialitate corespunzătoare competenței didactice a profesorului de educație muzicală sau educație muzicală specializată;
- actualizarea bazei teoretice și practice privitoare la aspectele didactice fundamentale care se leagă de realizarea educației muzicale în învățământul de cultură generală și de specialitate;
- corelarea conținuturilor de specialitate cu disciplinele din planul cadru prevăzut în curriculum-ul național în vigoare;
- aplicarea didacticii specialității în activitatea la clasă, ținând cont de ciclurile curriculare, dar și de nivelul aptitudinilor specifice artei muzicale ale elevilor din școlile și liceele de specialitate;
- dezvoltarea capacităților de interpretare intra, inter și transdisciplinare a conținuturilor și de formare a unei culturi curriculare;
- valorificarea conținuturilor disciplinei prin construirea unui demers didactic modern, prin proiectare structurată, prin organizarea unor activități de învățare centrate pe nevoile și interesele elevilor/elevului, care să faciliteze învățarea eficientă de către aceștia a conținuturilor specifice disciplinei;
- dezvoltarea capacităților de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor dobândite de elevi cu ajutorul întregului set de metode, instrumente și tehnici de evaluare și reglarea demersului didactic pe baza interpretării informațiilor oferite de rezultatele evaluării.

Pentru a realiza transferul deprinderilor artistice, în cadrul căruia se obține modelarea intenționată a personalității elevului ca viitor consumator avizat de artă sau viitor muzician, cadrul didactic trebuie să utilizeze forța educativă a exemplului personal. Prin conținuturile puse la dispoziție de prezenta programă, profesorul de educație muzicală sau de educație muzicală specializată va produce dovada concretă a faptului că stăpânește în mod profesionist disciplina pe care o predă, înlăturându-se astfel posibile cazuri de impostură.

Prezenta programă este valabilă și pentru absolvenții aparținând minorităților naționale.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC

În procesul de predare-învățare-evaluare a educației muzicale și a educației muzicale specializate, cadrul didactic trebuie:

- să cunoască conținuturile științifice ale disciplinei și să opereze corect și adecvat cu limbajul specific necesar praxisului muzical școlar, să motiveze elevii/elevul în/pentru formarea deprinderilor și aptitudinilor specifice;
- să opereze cu analogii stilistice și creative între arte, în perspectivă intra, inter și transdisciplinară, ca o unitate a competenței de specialitate în plan teoretic;
- să aibă capacitatea de a construi demersuri didactice interactive și să-și adapteze strategiile didactice la conținuturi;
- să utilizeze documentele școlare reglatoare în spiritul principiilor didactice în specialitatea respectivă, pentru aplicarea adecvată a programei școlare în vederea unui demers didactic eficient;
- să posede o gândire critică privitoare la creațiile muzicale, având o atitudine reflexivă asupra muzicii, precum și disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice, ca alternative la manifestările de tip kitch;
- să dețină capacitatea de a comunica cu elevii/elevul;
- să dețină capacitatea de a funcționa ca element integrator al valorilor culturale în comunitatea locală și națională;
- să aibă o conduită profesională și personală adecvată în relația cu elevii;
- să proiecteze, să organizeze și să evalueze un eveniment artistic;
- să aplice tehnicile de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice;
- să autoevalueze nevoia de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele locului de muncă;
- să dobândească o gândire structurată;
- să fixeze un target pentru prestare optimă;
- să aibă *personal branding*;
- să demonstreze capacități de team building;
- să cunoască managementul performanței;
- să motiveze și să antreneze elevii ca leadership al acestora.

EDUCAȚIE MUZICALĂ

Licee și școli de cultură generală

Discipline de specialitate:

- I. Teoria muzicii;**
- II. Istoria muzicii universale și românești**
- III. Forme și genuri muzicale;**
- IV. Folclor muzical;**
- V. Didactica specialității.**

I. Teoria muzicii

1. Sunetul muzical și calitățile lui. Semiografia muzicală tradițională și cea modernă.
2. Intervale muzicale: clasificare, exemple.
3. Ritmul și metrul muzical: elemente constitutive;
  - sisteme ritmice și metro-ritmice;
  - clasificare în diverse culturi muzicale;
  - exemple din literatura muzicală.
4. Sistemul modal: caracteristici, exemple din literatura muzicală, posibilități de abordare în interpretarea vocală și instrumentală în procesul de educație muzicală:

- scări prepentatonice;
- scări pentatonice, pentacordice;
- scări hexacordice;
- scări heptacordice;
- moduri populare românești;
- sisteme sonore neo-tonale și neo-modale;
- moduri cu traspoziție limitată.

5. Sistemul tonal funcțional:

- caracteristici generale ale sistemului tonal funcțional;
- raporturile dintre diferitele tonalități în cadrul creației muzicale ca mijloace ale expresiei stilistice sau tematice;
- modulația în muzica secolelor XVII-XIX;
- exemplificări.

6. Agogica și dinamica muzicală: importanță, exemplificări.

7. Ornamentele muzicale și utilizarea lor în diferite stiluri muzicale: exemplificări.

II. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

A. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE

1. Cultura muzicală a Evului Mediu:

- muzica gregoriană - de la *cantus planus*, primele genuri polifonice (*conductus*, *cantus gemellus* etc.), până la momentul Ars Antiqua;
- muzica bizantină - ehuri, caracteristici, genuri;
- muzica laică medievală - genuri specifice muzicii trubadurilor, trouverilor, minnesăngerilor (arta cavalească, pastorală etc.).

2. Renașterea muzicală: estetica înnoirii de limbaj, caracteristici și cronologia perioadei. Genurile muzicale și caracteristicile lor: madrigalul, motetul, missa, chansonul francez, liedul german. Evoluția muzicii începând cu secolul al XIV-lea; de la „Ars nova”, la Școala franco-flamandă (caracteristici, genuri, reprezentanți, importanță). Apariția operei (*dramma per musica*); context istoric, caracteristici, reprezentanți ai Cameratei florentine. Claudio Monteverdi, Ch. W. Gluck reprezentanți ai genului.

3. Stilul instrumental concertant în creația secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea; creatori ai preclasicismului muzical și genurile reprezentative: suita, sonata, concerto-grosso. Importanța creației compozitorilor: A. Vivaldi, J. Ph. Rameau, D. Scarlatti s.a. Barocul muzical. Genuri muzicale și reprezentanți: H. Purcelle, G. Fr. Haendel etc. Personalitatea lui J. S. Bach; scriitura polifonică și genurile reprezentative creația instrumentală, importanța temperanței sonore. Creația vocal-instrumentală și reprezentanții de seamă: G. Fr. Haendel, J. S. Bach.

4. Opera în secolul al XVIII-lea: opera seria și opera buffa; conturarea formelor lirico-dramatice naționale (singspielul german, vodevilul și opera comică franceză, opera buffă italiană, opera engleză The Beggar's opera).

5. Premise ale apariției clasicismului muzical; de la D. Scarlatti la fiii lui J. S. Bach; caracteristicile și reprezentanții Școlii de la Mannheim. Apariția și evoluția sonatei, a simfoniei și a genurilor muzicii de cameră, estetica limbajului. Cristalizarea genului simfonic. Evoluția operei. Personalitatea, creația și importanța compozitorilor J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven.

6. Romanticismul - curent artistic și muzical: cronologie, trăsături generale, forme și genuri predilecte (inclusiv programatismul), virtuozitatea instrumentală (evoluția și perfecționarea instrumentelor, importanța pianului). Date din biografia artistică și creația muzicală aparținând compozitorilor secolului al XIX-lea: Fr. Schubert, H. Berlioz, R. Schumann, F. Chopin, Fr. Liszt, J. Brahms, P. I. Ceaikovski, G. Verdi, R. Wagner F. M. Bartholdy, N. Paganini s.a. Școlile muzicale naționale europene - caracteristici, genuri predilecte și compozitorii reprezentativi: rusă, nordică, poloneză, cehă, ungară, spaniolă, românească.

7. Diversitatea stilistică la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea; verism, impresionism, neo-clasicism, post-romantism, expresionism. Compozitori reprezentativi: C. A.

Debussy, R. Strauss, K. Orff, A. Honneger, A. Schönberg, A. Webern, A. Berg s.a. A doua înflorire a culturilor naționale în secolul XX și reprezentanții lor; simfonismul francez și austro-german: C. Franck, A. Bruckner, G. Mahler.

8. Orientări stilistice și opțiuni creatoare în muzica contemporană: muzica concretă și electronică, aleatorismul, constructivismul, muzica stockhastică, sisteme muzicale de sinteză etc. Compozitori reprezentativi în secolul XX: G. Enescu, I. Stravinsky, B. Bartok, O. Messiaen, K. Stockhausen, P. Boulez, Y. Xenakis, J. Cage ș.a.

9. Muzica de divertisment/muzica ușoară a secolului al XX-lea; valoare și kitsch; impactul în plan socio-cultural pe termen scurt, mediu și lung al promovării sau ignorării „muzicii noi”, universale și românești, exemple.

B. ISTORIA MUZICII ROMÂNEȘTI

1. Cultura muzicală românească în secolele XV-XVIII. Evoluția culturii în Țările Române, Moldova, Transilvania: rezultat firesc al imperativelor social-politice ale epocii; realitatea românească și inspirația folclorică - factori determinanți ai identității naționale. - locul școlii naționale în contextul muzicii universale; prezentare generală, caracteristici, reprezentanți.

2. Muzica românească de factură cultă în secolul al XIX-lea: influențe folclorice, bizantine și apusene, genuri, tematici, reprezentanți, exemple:

3. George Enescu – personalitate complexă a culturii românești și universale. Biografie și creație; importanța compozitorului, interpretului, pedagogului în context cultural național și universal.

4. Apariția și evoluția școlii muzicale naționale de compoziție; surse de inspirație, genuri muzicale predilectate (vocal, coral, cameral, simfonic, operă) și compozitori reprezentativi.

5. Viața muzicală românească în prima jumătate a secolului al XX-lea: instituții muzicale, viața concertistică etc. Creatori și genuri abordate: exemple.

6. Mijloace artistice, procedee stilistice și semnificații în creația muzicală românească din a doua jumătate a sec. al XX-lea și sec al XXI-lea: Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea, Gheorghe Dumitrescu, Aurel Stroe, Ștefan Niculescu, Tiberiu Olah, Anatol Vieru, W. Berger, Sigismund Toduță, Tudor Jarda, Cornel Țăranu, Miriam Marbe, Felicia Donceanu, Carmen Petra Basacopol, Vasile Spățărelu, Achim Stoia, Doru Popovici, Dan Dediu, Adrian Iorgulescu și alți reprezentanți ai școlii muzicale contemporane românești.

III. FORME ȘI GENURI MUZICALE

1. Principalele forme muzicale: lied, menuet, scherzo, rondo, invențiunea, fuga, variațiunea, sonata; caracteristici, structură arhitectonică, exemplificări.

2. Genurile muzicale: vocale, corale, instrumentale, vocal-instrumentale și opera în creația contemporană românească și universală. Caracteristicile și analiza acestora ; exemple.

IV. FOLCLOR MUZICAL

1. Folclorul, sursă de inspirație pentru creația muzicală cultă; trăsături generale, exemple

2. Elemente de structură a muzicii populare românești. Genuri ocazionale și neocasionale, exemple.

3. Trăsături caracteristice ale muzicii populare românești; exemplificări.

V. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

1. Curriculum Național: terminologie, structura planului de învățământ, a programelor școlare, curriculum la decizia școlii, cicluri curriculare.

2. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ: lecția de muzică - specificitatea acesteia prin:

- formarea și dezvoltarea gândirii autonome și critice prin receptarea și interpretarea creațiilor muzicale;
- formarea și dezvoltarea gustului estetic, al atitudinii reflexive asupra valorilor artistice în viața individului și a societății;

- pregătirea psihologică a elevilor în vederea apariției în public prilejuită de diferite evenimente (serbări școlare, spectacole ocazionale, concursuri etc.);

3. Proiectarea - demers de organizare anticipată a activității didactice în lecția de educația muzicală:

- cunoașterea programei școlare: structura acesteia, definirea și corelarea elementelor de structură a programei școlare;
- proiectarea unităților de învățare prin prisma realizării competențelor cadru. Model de proiectare pentru desemnarea activităților de învățare în care vor fi implicați elevii, a selectării resurselor cele mai eficiente etc;
- strategii didactice de realizare a conținuturilor programei, conforme cu etapele de predare a orei de educație muzicală: procedee de predare a unor unități de învățare; exemplu: ritmul, măsuri, cântecul după auz, inițiere instrumentală, audiție muzicală activă etc.;
- constituirea demersului didactic pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev.

4. Metode și mijloace didactice specifice:

- metode de învățământ adecvate lecției de educație muzicală utilizate pentru învățarea unor elemente de limbaj, a unui cântec, a unui instrument muzical;
- importanța utilizării mijloacelor de învățământ necesare pentru realizarea unei lecții de calitate;

5. Criterii de selectare a repertoriului vocal/instrumental;

- stabilirea repertoriului vocal/instrumental având în vedere capacitatea elevilor de redare vocală/instrumentală, particularitățile de vârstă etc.;
- selectarea repertoriului în funcție de diferitele manifestări artistice din școală (activități ocazionate de diferite evenimente, concurs interșcolar, județean, național, internațional);

6. Audiția muzicală: act de educare a sensibilității auditive, afective, de formare a capacității de selectare a valorilor muzicale; locul și rolul audiției muzicale în formarea și dezvoltarea gustului estetic;

- procedee de audiție activă cu muzică de genuri diferite având ca finalitate educarea elevilor prin și pentru muzică și formarea elevului-consumator de muzică avizat.

7. Lecția de educație muzicală: corelarea cu mijloacele de expresie ale altor discipline (literatură, gramatică, istorie, geografie, educație plastică, educație fizică, arta actorului etc.)

8. Creativitatea în lecția de educație muzicală;

- modalități de dezvoltare a creativității.
- formarea gândirii critice, reflexive, autonome și creative.

9. Evaluarea la ora de educație muzicală:

- definiția evaluării, funcțiile acesteia și rolul evaluării în procesul de învățământ și în special în lecția de educație muzicală;
- metode, instrumente de evaluare specifice lecției de educație muzicală;
- demonstrarea eficienței evaluării în lecția de educație muzicală.

10. Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ:

- caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev;
- tipuri de relații.

EDUCAȚIE MUZICALĂ SPECIALIZATĂ

Școli și licee vocaționale cu profil artistic

Disciplinele:

I. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

II. FORME ȘI GENURI MUZICALE

III. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

I. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

A. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE

1. Cultura muzicală a Evului Mediu:

- muzica gregoriană - de la *cantus planus*, primele genuri polifonice (*conductus*, *cantus gemellus* etc.), până la momentul Ars Antiqua;
- muzica bizantină - ehuri, caracteristici, genuri;
- muzica laică medievală - genuri specifice muzicii trubadurilor, trouverilor, minnesăngerilor (arta cavalerască, pastorală etc.).

2. Renașterea muzicală: estetica înnoirii de limbaj, caracteristici ale perioadei stilistice. Genurile muzicale și caracteristicile lor: madrigalul, motetul, missa, chansonul francez, liedul german. Evoluția muzicii începând cu secolul al XIV-lea; de la „Ars nova”, la Școala franco-flamandă (caracteristici, genuri, reprezentanți, importanță). Apariția operei (*dramma per musica*); context istoric, caracteristici, reprezentanți ai Cameratei florentine. Claudio Monteverdi, Ch. W. Gluck reprezentanți al genului.

3. Stilul instrumental concertant în creația secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea; creatori ai preclasicismului muzical și genurile reprezentative: suita, sonata, concerto-grosso. Importanța creației compozitorilor: A. Vivaldi, J. Ph. Rameau, D. Scarlatti s.a. Opera barocă și reprezentanții ei: H. Purcell, G. Fr. Haendel. Personalitatea lui J. S. Bach; scriitura polifonică și genurile reprezentative creația instrumentală, importanța temperanței sonore. Creația vocal-instrumentală și reprezentanții de seamă: G. Fr. Haendel, J. S. Bach.

4. Opera în secolul al XVIII-lea: opera seria și opera buffa; conturarea formelor lirico-dramatice naționale (singspielul german, vodevilul și opera comică franceză, opera buffă italiană, opera engleză The Beggar's opera).

5. Premise ale apariției clasicismului muzical; de la D. Scarlatti la fiii lui J. S. Bach; caracteristicile și reprezentanții Școlii de la Mannheim. Apariția și evoluția sonatei, a simfoniei și a genurilor muzicii de cameră, estetica limbajului. Cristalizarea genului simfonic. Evoluția operei. Personalitatea, creația și importanța compozitorilor J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven.

6. Romantismul - curent artistic și muzical: cronologie, trăsături generale, forme și genuri predilecte (inclusiv programatismul), virtuozitatea instrumentală (evoluția și perfecționarea instrumentelor, importanța pianului). Date din biografia artistică și creația muzicală aparținând compozitorilor secolului al XIX-lea: Fr. Schubert, H. Berlioz, R. Schumann, F. Chopin, Fr. Liszt, J. Brahms, P. I. Ceaikovski, G. Verdi, R. Wagner N. Paganini s.a. Școlile muzicale naționale europene: rusă, nordică, poloneză, cehă, ungară, spaniolă, românească: caracteristici, genuri predilecte și compozitorii reprezentativi.

7. Diversitatea stilistică la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea; verism, impresionism, neo-clasicism, post-romantism, expresionism etc. Compozitori reprezentativi: C. A. Debussy, R. Strauss, K. Orff, A. Honneger, A. Schönberg, A. Webern, A. Berg etc. A doua înflorire a culturilor naționale în secolul XX și reprezentanții lor; simfonismul francez și austro-german: C. Franck, A. Bruckner, G. Mahler.

8. Orientări stilistice și opțiuni creatoare în muzica contemporană: muzica concretă și electronică, aleatorismul, constructivismul, muzica stockhastică, sisteme muzicale de sinteză etc. Compozitori reprezentativi în secolul XX: G. Enescu, I. Stravinsky, B. Bartok, O. Messiaen, K. Stockhausen, P. Boulez, Y. Xenakis, J. Cage ș.a.

9. Muzica divertisment/jazz/ușoară, a secolului al XX-lea; valoare și kitsch; impactul în plan socio-cultural pe termen scurt, mediu și lung al promovării sau ignorării „muzicii noi”, universale și românești, exemple.

B. ISTORIA MUZICII ROMÂNEȘTI

1. Cultura muzicală românească în secolele XV-XVIII. Evoluția culturii în Țările Române, Moldova, Transilvania: rezultat firesc al imperativelor social-politice ale epocii; realitatea românească și inspirația folclorică - factori determinanți ai identității naționale. - locul școlii naționale în contextul muzicii universale; prezentare generală, caracteristici, reprezentanți.
2. Muzica românească de factură cultă în secolul al XIX lea: influențe folclorice, bizantine și apusene, genuri, tematici, reprezentanți, exemple:
3. G. Enescu – personalitate complexă a culturii românești și universale. Biografie și creație; importanța compozitorului, interpretului, pedagogului în context cultural național și universal.
4. Apariția și evoluția școlii muzicale naționale de compoziție; surse de inspirație, genuri muzicale predilecte (vocal, coral, cameral, simfonic, operă) și compozitori reprezentativi.
5. Viața muzicală românească în prima jumătate a secolului XX: instituții muzicale, viața concertistică etc. Creatori și genuri abordate: exemple.
6. Mijloace artistice, procedee stilistice și semnificații în creația muzicală românească din a doua jumătate a sec. al XX-lea și sec al XXI - lea: Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea, Gheorghe Dumitrescu, Aurel Stroe, Ștefan Niculescu, Tiberiu Olah, Anatol Vieru, W. Berger, Sigismund Toduță, Tudor Jarda, Cornel Țăranu, Miriam Marbe, Felicia Donceanu, Carmen Petra Basacopol, Vasile Spătărelu, Achim Stoia, Doru Popovici, Dan Dediu, Adrian Iorgulescu și alți reprezentanți ai școlii muzicale contemporane românești.

II. FORME ȘI GENURI MUZICALE

1. Principalele forme muzicale: lied, menuet, scherzo, rondo, invențiunea, fuga, variațiunea, sonata; caracteristici, structură arhitectonică, exemplificări.
2. Genurile muzicale: vocale, corale, instrumentale, vocal-instrumentale și opera în creația contemporană românească și universală, caracteristicile și analiza acestora.

III. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

1. Curriculum Național: terminologie, structura planurilor de învățământ, a programelor școlare, curriculum la decizia școlii, cicluri curriculare.
2. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ:
  - lecția de educație muzicală specializată: specificul acesteia;
  - formarea și dezvoltarea deprinderilor specifice educației muzicale specializate (în funcție de specialitate) exemple;
  - etapele pregătirii unei lucrări muzicale (instrumentale / vocale / ansambluri)
  - formarea și dezvoltarea memoriei muzicale a elevilor;
  - organizarea și îndrumarea studiului individual;
  - pregătirea psihologică a elevilor în vederea apariției în public; cu exemple din practica personală;
  - pregătirea pentru performanță;
3. Proiectarea lecției de educație muzicală specializată – demers de organizare anticipată a activității didactice:
  - cunoașterea programei școlare: structura acesteia, definirea și corelarea elementelor de structură a programei școlare;
  - proiectarea lecției de educație muzicală specializată, prin prisma realizării competențelor;
  - model de proiectare pentru desemnarea activităților de învățare în care vor fi implicați elevii, a selectării celor mai eficiente resurse;

- strategii didactice de realizare a conținuturilor programei, conforme cu etapele de predare a orei de educație muzicală specializată: procedee de predare a tehnicii instrumentale/vocale, a textului muzical (structură, corelare tehnică instrumentală cu interpretarea, etc.) a conținuturilor teoretice etc.;
- constituirea demersului didactic pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev prin formarea de competențe, stabilite de programa școlară.

4. Metode și mijloace didactice specifice:

- metode de învățământ adecvate lecției de educație muzicală specializată; exemple;
- demonstrarea eficienței aplicării metodei de învățământ;
- importanța utilizării mijloacelor de învățământ necesare pentru realizarea unei lecții de calitate;
- clasificarea, pe diverse criterii, a mijloacelor necesare pentru realizarea educației muzicale specializate (mijloace audio, video, internet etc.)

5. Selectarea repertoriului:

- criterii/modalități/procedee de selectare a repertoriului având în vedere aplicarea unei tehnici instrumentale/vocale necesare redării juste melodico-ritmice a lucrărilor muzicale în funcție de particularitățile psihofizice ale elevului/elevilor.

6. Audiția muzicală - act de educare a sensibilității auditive, afective, de formare a capacității de selectare a valorilor muzicale și de dezvoltare a personalității elevului viitor muzician:

- locul audiției muzicale în lecția de educația muzicală specializată, cu exemple;
- mediul sonor ca premisă a formării și dezvoltării gustului estetic, personalității etc.;
- repertoriul de audiții muzicale, procedee de audiție activă cu muzică de genuri și stiluri diferite pentru formarea gândirii critice și autonome a viitorului muzician;
- corelarea cu mijloacele de expresie ale altor discipline (literatură, gramatică, istorie, geografie, educație plastică, educație vizuală, religie, scenografie, arta costumelor, istoria artelor, artă dramatică etc.

7. Creativitatea în lecția de educație muzicală:

- modalități de dezvoltare a creativității; exemple;
- elemente specifice educației muzicale specializate ce contribuie la formarea gândirii critice, reflexive, autonome și creative;
- raportul dintre asimilarea cunoștințelor, formarea competențelor și particularitățile psiho-intelectuale ale elevului, în vederea dezvoltării personalității interpretative;

8. Evaluarea la ora de educație muzicală:

- evaluarea, rolul acesteia în procesul de învățământ și, în special, în lecția de educație muzicală specializată;
- metode și instrumente de evaluare specifice educației muzicale specializate;
- demonstrarea eficienței evaluării în lecția de educație muzicală/studii teoretice muzicale.

9. Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ:

- caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor – elev;
- tipuri de relații.

Notă : *Toate temele prezentate în capitolul de didactica specialității vor fi tratate în funcție de specialitatea candidatului și vor cuprinde exemple din practica personală.*

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

- Alexandrescu, D., *Curs de teoria muzicii*, vol. I, II, Editura Kity 1997
- Alexandru, T., *Studii de folcloristică, organologie, muzicale*, Ed. Muzicală, București, 1980, 1982
- Avesalon, I., *Metodica predării și studiului instrumentelor de suflat și percuție*, Lito, Conservatorul „C. Porumbescu”, București, 1980
- Barbu-Bucur, S., *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României*, Editura Muzicală, București, 1989
- Barta, C., *Curs de metodica predării și a studiului instrumentelor de coarde (cu arcuș)*, Lito, Conservatorul „G. Dima”, Cluj Napoca, 1987 (ed. a II-a revizuită)
- Bălan, Th., *Principii de pianistică*, Editura Muzicală, București, 1966
- Bejat, M., *Ce este talentul?*, Editura Științifică, București, 1967
- Bentoiu, P., *Imagine și sens*, Editura Muzicală, București, 1974
- Bentoiu, P., *Capodopere enesciene*, Editura Muzicală, București, 1999
- Berger W., *Estetica sonatei clasice*, Editura Muzicală, 1981
- Berger, G. W., *Moduri și proporții*, București, Editura Muzicală, 1979
- Berger, G.W., *Cvartetele de coarde de la Haydn la Debussy*, Editura Muzicală, București, 1970
- Berger, G.W., *Muzica simfonică* (vol. I - V), Editura Muzicală, București, 1974-1977
- Berger, G.W., *Cvartetele de coarde de la Haydn la Debussy*, Editura Muzicală, București, 1970
- Berger, G.W., *Cvartetul de coarde de la Max Reger la Enescu*, Editura Muzicală, București, 1979
- Berger, G.W., *Estetica sonatei clasice*, Editura Muzicală, București, 1981
- Berger, G.W., *Estetica sonatei contemporane*, Editura Muzicală, București, 1985
- Berger, G.W., *Estetica sonatei romantice*, Editura Muzicală, București, 1983
- Berger, G.W., *Ghid pentru muzica instrumentală de cameră*, Editura Muzicală, București, 1965
- Berger, G.W., *Muzica simfonică* (vol. I - V), Editura Muzicală, București, 1974-1977
- Bîrcă, A., *Sistematizare în predarea scrierii muzicale*, E.D.P., București, 1970
- Bîrlea, O., *Metode de cercetare a folclorului*, E.D.P. București, 1969
- Bocșa I., *Muzică vocală tradițională din Sălaj* vol. I-II Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2005-2006
- Brăiloiu, C., *Opere* (vol. I-V), Editura Muzicală, București, 1967, 1969, 1974, 1979, 1981
- Brumaru A., *Romantismul în muzică* vol. I-II, Editura Muzicală, București, 1975
- Buciu, D., *Armonia tonală*, vol I Editura Conservatorului de Muzică București, 1989
- Buciu, Dan , *Elemente de scriitură modală*, Editura Muzicală, București, 1984
- Bughici, D., *Forme și genuri muzicale* Editura Muzicală, București, 1980
- Chelaru, C., *Cui i-e frică de Istoria muzicii?*, vol.I-III, Editura Artes, Iași, 2007
- Ciobanu, Gh., *Studii de bizantinologie și etnomuzicologie*, Ed. Muzicală, București, 1992, vol: II, III
- Ciobanu, Gh., *Culegerea și publicarea folclorului*, REF. nr.10
- Ciobanu, Gh., *Izvoare ale muzicii românești* (vol. I-II), Editura Muzicală, București 1976, 1978.
- Ciobanu, Maia, *Forme muzicale*, Editura Fundației România de Măine, București, 2005
- Ciocan, D., *Probleme de semiotică muzicală, în: Studii de muzicologie*, vol. XXI, Ed. Muzicală, București, 1988
- Ciortea, T., *Cvartetele lui Beethoven*, Editura Muzicală, București, 1986.
- ***- *Colecții antologice și monografice de cântece populare.*
- Comișel, E., *Folclorul copiilor*, Editura Muzicală 1982
- Comișel, E., *Studii de etnomuzicologie*, Editura Muzicală, București, 1986
- Constantinescu, G., Boga, I., *O călătorie prin istoria muzicii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
- Cosma, O. L., *Hronicul muzicii românești* vol I-IX, Editura Muzicală, București
- Cumpătă, D., *Elemente de metodică a studiului și predării instrumentelor cu coarde*, Editura Academiei de Muzică, București, 1997
- Dediu-Sandu, V., *Muzica românească între 1944-2000*, Editura Muzicală, București, 2002
- Denizeau, G., *Să înțelegem și să identificăm genurile muzicale*, Editura Meridiane - Larousse, 2000

Diaconu, A., *Teoria superioara a muzicii*, Lito Conservatorul G. Enescu Iași, 1984

Dicționar de termeni muzicali Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984

Dufrene, M., *Fenomenologia experienței estetice*, Editura Meridiane, București, 1976

Duțică, Gh. *Solfegiu, Dicteu, Analiză muzicală*, Editura Artes, Iași, 2004

Duțică, Gh., *Universul gândirii polimodale*, Editura Junimea, 2004

Eduard Terényi, *Armonia muzicii moderne*, Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2007

Erbiceanu, C., *Scrisori*, vol. I și II, Editura Muzicală, București, 1989, 1992

Firca, C., *Direcții în muzica românească, 1900-1930*, Editura Muzicală, București, 1974

Florișteanu-Paron Anca-Doina, *Muzicienii români la Schola Cantorum din Paris*, capitolul I, Editura Muzicală, București, 2010

Geantă, I., Manoliu, G., *Manual de vioară*, vol. I, Editura Muzicală, București, 1971

Giesecking, W., *Așa am devenit pianist*, Editura Muzicală, București, 1987

Giuleanu, V., *Tratat de teoria superioară a muzicii*, Editura Muzicală, București, 1986

Golea, A., *Muzica din noaptea timpurilor până în zorile noi*, vol. I-II, Editura Muzicală, București, 1987

Grazziela G., *Mari personalități ale muzicii românești din sec. al XX-lea* Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj-Napoca, 2005

Grove's, G., *Dicționar of Music and musicians*, Editura Blom, London, 1994

Hegyasi, Z., *Vioara și constructorii ei*, Editura Muzicală, București, 1962

Herman, V., *Formele muzicii vechi europene*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009

Herman, V., *Formele muzicii medievale europene*, Lito Conservatorul „G.Dima”, Cluj-Napoca, 1978

Herman, V., *Formele muzicii clasicilor vienezi*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009

Herman, V., *Originile și dezvoltarea formelor muzicale*, Editura Muzicală București, 1982

Iarosevici, Gh., *Metodica predării studiului instrumentelor cu coarde*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1962

Ilea, Anca și Petre, Beatrice, *Muzica – metodică pentru clasa a XI-a, școli normale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1987;

Ilea, Anca: *Pagini de educație muzicală*, Vol. I *Trecut și prezent*, Vol. II *Idei de reformă*, Editura MediaMusica, Cluj, 2004

Iliuț, V., *De la Wagner la contemporani*, vol I-VI, Editura U.C., București, 1996

Iliuț, V., *O carte a stilurilor muzicale*, Editura Academiei de Muzică, București, 1996

Ionescu, C., *Psihologia muzicii* (vol. I), Editura Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, București, 1982

Ionescu, Doru, *Vocile jazzului românesc*, Editura Eikon, 2019

Ionescu, Doru, *Timpul chitarelor*, Editura Integral, 2017

Ionescu-Arbore, A., *Interpretul teatrului liric*, Editura Muzicală, București, 1984

Jarda, T., *Armonia modală*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009

Long, M., *La pian cu Claude Debussy*, Editura Muzicală, București, 1968

Minei, I., Pitiș, A., *Teoria comportamentului pianistic*, Editura Sf. Gheorghe Vechi, București, 1997

Minei, I., Pitiș, A., *Tratat de artă pianistică*, Editura Muzicală, București, 1982

Mîrza, T. și Szenik, I. Nicola, R., *Curs de folclor*, partea a II-a, 1965 Conservatorul Gh. Dima Cluj

Moisescu, T., *Muzica bizantină în spațiul cultural românesc*, Editura Muzicală, București, 1996

Negrea M., *Tratat de armonie*, Editura Muzicală, București 1958

Nemescu, O., *Capacitățile semantice ale muzicii*, Editura Muzicală, București, 1983

Neuhaus, H.G., *Despre arta pianistică*, Editura Muzicală, București, 1966

Niculescu, St., *Reflecții despre muzică*, Editura Muzicală, București, 1980

Oprea Gh., *Curs de folclor*, Editura Muzicală, București, 2002

Oprea Gh., *Pentatonica românească*, Editura muzicală, 1998

Oprea Gh., *Curs de folclor*, Editura Muzicală, 2002

Pașcanu, A., *Armonia*, EDP, București, 1982

Plett, E., *Știința textului și analiza de text*, Editura Univers, București, 1983

Popa, A., *Pianoforte în oglinda timpului său*, Editura Muzicală, București, 1994

Răducanu, D. M., *Metodica studiului și predării pianului*, Lito Conservatorul George Enescu, Iași, 1977
 Răducanu, D.M., *Principiile de didactică instrumentală*, Editura Moldova, Iași, 1994
 Rîpă, C., *Teoria Superioară a muzicii* vol. II- Ritmul Editura MediaMusica Acad de Muzică Gh. Dima, Cluj 2008
 Rîpă, C., *Teoria superioară a muzicii* Editura Media Musica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2000
 Szenik, I., *Studii de etnomuzicologie*, Vol. I-III, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
 Ștefănescu, I., *Istoria muzicii universale* vol. I-IV, Fundația Culturală Română, 1995-2002
 Stoianov, Carmen, Marinescu Mihaela, *Istoria muzicii universale*, ediția a II-a, Editura Fundația România de Măine, București, 2008
 Stoianov, Carmen, Stoianov, Petru, *Istoria muzicii românești*, Editura Fundației România de Măine, București, 2005
 Stoianov, Carmen, *Repere în neoclasicismul muzical românesc*, ediția a II-a, Editura Fundației România de Măine, București, 2005
 Stoianov, Carmen, *Neoclasicism muzical românesc*, ediția a II-a Editura Fundației România de Măine, București, 2005
 Tatarkiewicz, W., *Istoria esteticii*, vol. I-IV, Editura Meridiane, 1978
 Tănăsescu, Dr., *Probleme de înțelegere și redarea textului pianistic beethovenian*, Revista „Muzica”, nr. 12/1970
 Timariu, V., *Analiza muzicală între conștiința de gen și conștiința de formă*, Editura Universității din Oradea, 2003
 Timariu, V., *Dicționar noțional și terminologic*, Editura Universității din Oradea, 2004
 Tiberian, Mircea, *Sunetul de referință și arca muzicii occidentale*, Editura Nemira, 2013 și *Cursuri de jazz UNMB* 2006
 Toduță, S., *Formele muzicale ale barocului* (vol. I - III), Editura Muzicală, București, 1960-1979
 Teodorescu-Ciocănea, L., *Tratat de forme și analize muzicale*, Editura Muzicală, București, 2005
 Turk, H. P., *Curs de armonie tonală*, vol. I, Conservatorul Gh. Dima, Cluj-Napoca 1975
 Urmă Dem., *Acustica muzicală*, Editura Didactică și Pedagogică, 1982
 Vancea, Z., *Creația muzicală românească*, sec. XIX-XX, Editura Muzicală București, 1989
 Vasile, V., *Istoria muzicii byzantine*, vol. I-II, Editura Interprint 1997
 Vieru, A., *Cartea modurilor*, Editura Muzicală, București, 1978
 Voiculescu, D., *Polifonia secolului XX*, Editura Muzicală, 2005
 Voiculescu, D., *Fuga în creația lui J.S.Bach*, Editura Muzicală, București, 2000

BIBLIOGRAFIE PENTRU DIDACTICA SPECIALITĂȚII

Aldea, Goergeta, Munteanu, Gabriela, *Didactica educației muzicale în învățământul primar*, ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
 Bârzea, C., *Arta și știința educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
 Bogdan, T, Nica I, *Copii excepționali* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
 Brunner, J., *Pentru o teorie a instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
 Călin, M., *Procesul instructiv-educativ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
 Călin, Dragoș, Coman, Lavinia, Vasile, Vasile, *Îndrumar metodic*, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2009
 Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
 Coman, Lavinia, *Vrei să fii profesor de pian?*, ediția a II-a, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2009
 Coman, Lavinia, *Pianistica modernă*, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2007
 Crețu, C., *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași, 1996
 Cristea, G., *Managementul lecției*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
 Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*, București, 1998
 Cristea, S., *Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994
 Chircev, E., *Sisteme de educație muzicală*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2008

Csire, Iosif, *Educația muzicală din perspectiva creativității*, Editura Univ. Muzică București 1998

Cucoș, C., *Pedagogie și axiologie*, Editura Polirom, Iași, 1995

De Landsherre, G., *Evaluarea continuă a elevilor și examenele*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975

De Landsheere G., *Evaluarea continuă a elevilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980

Gârboveanu, M., *Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

Geissler, E.G., *Mijloace de educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997

Ghiduri de evaluare pe discipline, MEC-SNEE, 2000, 2001

Gorgăneanu-Meteșan Lucia Crinela, *Didactica educației muzicale specializate*, Editura Muzicală, București, 2011

Huizinga, J., *Homo ludens*, Univers, 1977

Ilea, Anca ș.a. *Metodică pentru școli normale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990

Ilea, Anca (coordonator), Banciu Gabriel, Borzea Viorel, Gorgăneanu, Lucia Crinela, Ionescu, C-tin, *Psihologia muzicii*, Editura Muzicală, București, 1984

Ionescu, C-tin, *Educația muzicală*, Editura Muzicală, București, 1982

Ionescu, M., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj, 1995

Ionescu, M., *Previziune și control în procesul didactic*, Editura Dacia, Cluj, 1979

Iucu, R., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2000

Ivășcanu, A., *Cântecul – factor predominant al educației muzicale* Educație prin artă și literatură, Editura Didactică și Pedagogică, București 1978

Joița, E., *Eficiența instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

Lupu, J., *Educarea auzului muzical dificil*, Editura Muzicală, București, 1988

Lupu, J., (coord), Aldea Georgeta, Capșa Teodora, Iacob Aurelia, *Cântece pentru preșcolari*, Editura Tribuna Învățământului, București, 1996

Lupu, J., Stăneți Mihaela, *Jocuri muzicale pentru copii mari și mici*, Editura Sigma, 1999

Lupu, J., (coord), Caraman Fotea, Daniela, Racu Nicolae, Oprea Gabriel, Sandu Eugen, *Dicționar universal de muzică*, Editura Litera Internațional, 2008

Ministerul Educației și Cercetării – Consiliul Național pentru Curriculum *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară arte*, București 2002

Ministerul Educației, *Curriculum Național*, București, 1999

Ministerul Educației Naționale, *Evaluarea în învățământul primar. Descriptori de performanță*, București, 1998;

Motora-Ionescu, A, și Dogaru, A., *Îndrumător pentru predarea muzicii clasele V-VIII*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983

Munteanu, G., *De la didactică la educația muzicală*, Editura Fundația România de Măine, București, 1997

Munteanu, Gabriela, *Jocul didactic muzical*, Editura Academiei de Muzică, București, 1997

Munteanu, Gabriela, *Metodica educației muzicale pentru gimnaziu și liceu*, Editura Sigma, 1999

Munteanu, Gabriela, *Ghidul profesorului de educație muzicală*, Editura Sigma, București, 1999

Munteanu, Gabriela, *Didactica educației muzicale*, ediția a II-a, Editura Fundația Romania de Măine, București, 2007

Munteanu, Gabriela, *Modele de educație muzicală*, Fundația Romania de Măine, București, 2008

Munteanu, Gabriela, *Sisteme de educație muzicală*, Editura Fundația România de Măine, București 2008

Neacșu, I., *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București, 1990

Pavelcu, V., *Principii de docimologie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968

Piaget, J., *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980

Planchard, E., *Pedagogia școlară contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992

Popescu-Mihăiești, Al., *Învățarea școlară*, Rev. „Învățământul primar” nr. 1-2, București, 1995

xxx, *Psihopedagogie*, Editura Spiru Haret, Iași, 1995

Preda, V., *Îndrumător pentru folosirea mijloacelor tehnice de instruire*, UBB, Cluj-Napoca, 1999

Radu, I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995

Radu, I., *Experiența didactică și creativitate*, Editura Dacia

Radu, I. T., *Evaluarea procesului de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2001

Silverstone, R., *Televiziunea în viața cotidiană*, Editura Polirom, Iași, 1998

Stanciu, M., *Reforma conținuturilor învățământului-cadru metodologic*, Editura Polirom, Iași, 1999

Stoica A. (coord.), *Evaluarea curentă și examenele*, Ghid pentru profesori, Editura Prognosis, București, 2001

Strungă, C., *Evaluarea școlară*, Editura de Vest, Timișoara, 1999

Vasile, Vasile, *Pagini nescrise din istoria pedagogiei și a culturii românești*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995

Vasile, Vasile, *Prefața la George Breazul, Pagini din istoria muzicii românești*, vol. VI, Editura muzicală, București, 2003

Vasile, Vasile, *Metodica educației muzicale*, ediția a II-a Editura Muzicală, București, 2004

xxx, *Normative de dotare cu mijloace de învățământ*, MEN, București, 1993

xxx, *Dicționar de pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979

Zoicaș-Toma, L., *Pedagogia muzicii și valorile folclorului*, Editura Muzicală, 1987

Zoicaș-Toma, L., *Audiția muzicală-modalități de valorificare și instruirea muzicală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972

NOTĂ:

Sunt obligatorii documentele școlare reglatoare în vigoare: planuri-cadru, programe școlare și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar în anul susținerii concursului.